

HƯỚNG DẪN ĐÁP ÁN MÔN TOÁN - LỚP 9 – HKII 13-14

Bài 1: Giải các phương trình :

a) $x^2 - 2\sqrt{3}x - 6 = 0$

($a = 1$; $b = -2\sqrt{3} \Rightarrow b' = -\sqrt{3}$; $c = -6$)

$\Delta' = b'^2 - ac = (-\sqrt{3})^2 - 1 \cdot (-6) = 3 + 6 = 9 > 0$ (0,5đ)

$\sqrt{\Delta} = 3$

Vì $\Delta > 0$ nên phương trình có 2 nghiệm phân biệt:

$x_1 = \frac{-b' + \sqrt{\Delta'}}{a} = \frac{\sqrt{3} + 3}{1} = \sqrt{3} + 3$ (0,25đ)

$x_2 = \frac{-b' - \sqrt{\Delta'}}{a} = \frac{\sqrt{3} - 3}{1} = \sqrt{3} - 3$ (0,25đ)

b) $x^4 + 2x^2 - 24 = 0$

Đặt $t = x^2 \geq 0$

Ta được: $t^2 + 2t - 24 = 0$ (0,25đ)

Giải ra ta được :

$t_1 = 4$ (nhận) ; $t_2 = -6$ (loại) (0,25đ)

Với $t = 4$ thì $x^2 = 4 \Leftrightarrow x = \pm 2$

Vậy phương trình ban đầu có 2 nghiệm: $x = \pm 2$ (0,5đ)

c)
$$\begin{cases} 3x - 2y = -1 \\ 2x + 3y = 21 \end{cases}$$

$\Leftrightarrow \begin{cases} 9x - 6y = -3 \\ 4x + 6y = 42 \end{cases}$

$\Leftrightarrow \begin{cases} 13x = 39 \\ 2x + 3y = 21 \end{cases}$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 3 & (0,5đ) \\ y = 5 & (0,5đ) \end{cases}$$

Vậy : (x = 3 ; y = 5)

Bài 2:

a) (P) : $y = \frac{1}{2}x^2$

Lập bảng giá trị đúng (0.5đ)

x	-2	-1	0	1	2
$y = \frac{1}{2}x^2$	2	$\frac{1}{2}$	0	$\frac{1}{2}$	2

Vẽ đúng (P) (0.5đ)

b) (P) : $y = \frac{1}{2}x^2$

(d) : $y = -x + 4$

Phương trình hoành độ giao điểm giữa (P) và (d) là:

$$\frac{1}{2}x^2 = -x + 4 \quad (0.25đ)$$

Giải ra ta tìm được : tọa độ giao điểm giữa (P) và (d) là: (2; 2) và (-4; 8)
(0,5đ)

Bài 3: Cho phương trình: $x^2 + (m-2)x + m-3 = 0$

a) (a = 1 ; b = m - 2 ; c = m - 3)

Ta có : $\Delta = b^2 - 4ac = (m-2)^2 - 4 \cdot 1 \cdot (m-3) = m^2 - 4m + 4 - 4m + 12$

$$= m^2 - 8m + 16 = (m-4)^2 \geq 0 \quad \forall m \quad (0,5đ)$$

Vậy phương trình luôn có 2 nghiệm với mọi giá trị của m. (0,25đ)

b) Tính tổng và tích của hai nghiệm theo m.

$$\text{Ta có : } S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = -(m-2) \quad (0,25\text{đ}) \quad P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} = m-3 \quad (0,25\text{đ})$$

c) Ta có : $A = 10 + x_1^2 + x_2^2 + 5x_1 \cdot x_2$

$$A = x_1^2 + x_2^2 + 5x_1 \cdot x_2 + 10$$

$$A = (x_1 + x_2)^2 - 2x_1 \cdot x_2 + 5x_1 \cdot x_2 + 10$$

$$A = (x_1 + x_2)^2 + 3x_1 \cdot x_2 + 10$$

Thay $x_1 + x_2 = -(m-2)$ và $x_1 \cdot x_2 = m-3$

$$\text{Ta có: } A = [-(m-2)]^2 + 3 \cdot (m-3) + 10$$

$$= (m-2)^2 + 3m - 9 + 10$$

$$= m^2 - 4m + 4 + 3m - 9 + 10$$

$$= m^2 - m + 5$$

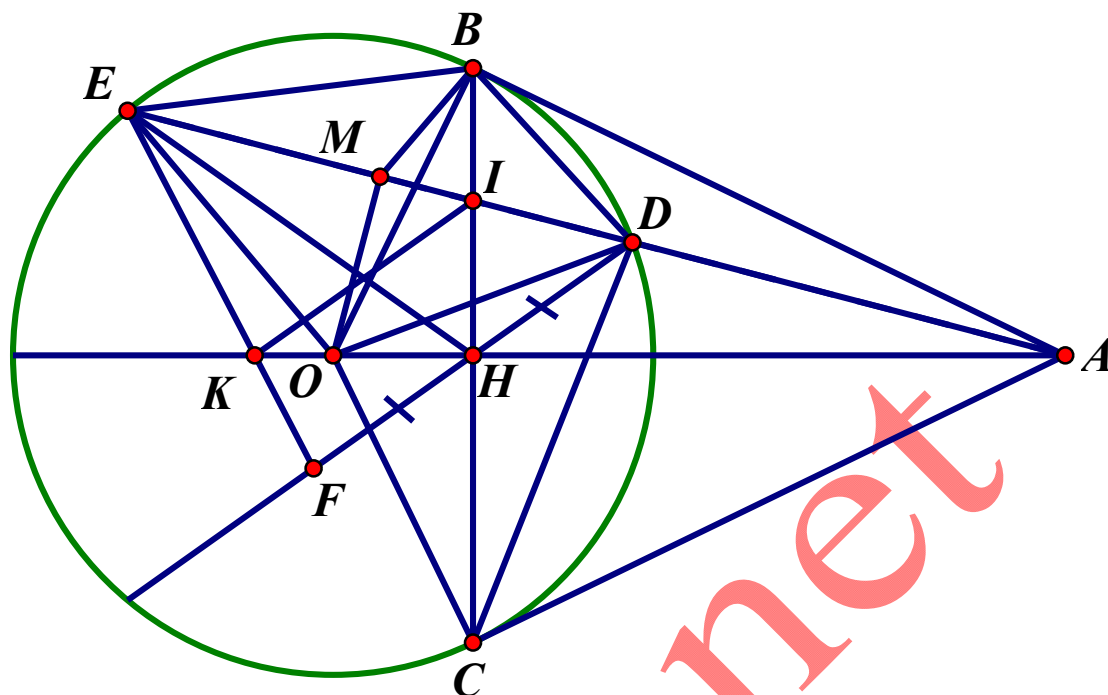
$$= m^2 - 2m \cdot \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{4} + 5$$

$$= \left(m - \frac{1}{2}\right)^2 + \frac{19}{4} \geq \frac{19}{4}$$

$$\text{Dấu « = » xảy ra } \Leftrightarrow m - \frac{1}{2} = 0 \Leftrightarrow m = \frac{1}{2}$$

Vậy: A có giá trị nhỏ nhất bằng $\frac{19}{4}$ khi $m = \frac{1}{2}$ (0,5đ)

Bài 4:

a) Chứng minh $\triangle ABD \sim \triangle AEB$ (g-g)

$$\Rightarrow \frac{AB}{AE} = \frac{AD}{AB}$$

$$\Rightarrow AB^2 = AD \cdot AE \quad (1đ)$$

b) Chứng minh $\widehat{OMA} = 90^\circ$ (ĐL Đường kính – Dây cung)

$\Rightarrow M$ thuộc đường tròn đường kính OA (1)

Ta có $\widehat{ABO} = 90^\circ$ (T/c tiếp tuyến)

$\Rightarrow B$ thuộc đường tròn đường kính OA (2)

Ta có $\widehat{ACO} = 90^\circ$ (T/c tiếp tuyến)

$\Rightarrow C$ thuộc đường tròn đường kính OA (3)

Từ (1), (2), (3)

$\Rightarrow 5$ điểm A, B, M, O, C cùng thuộc một đường tròn đường kính OA (1đ)

c) Chứng minh: $AB^2 = AH \cdot AO$

Mà: $AB^2 = AD \cdot AE$ (cmt)

$$\Rightarrow AH \cdot AO = AD \cdot AE$$

$$\Rightarrow \frac{AH}{AE} = \frac{AD}{AO}$$

Chứng minh: $\triangle AHD \sim \triangle AEO$ (c-g-c)

$$\Rightarrow \widehat{AHD} = \widehat{AEO}$$

\Rightarrow Tứ giác OHDE nội tiếp (1đ)

d) Ta có:

$$\left\{ \begin{array}{l} \widehat{AHD} = \widehat{AEO} \text{ (cmt)} \\ \widehat{OHE} = \widehat{ODE} \text{ (Tứ giác OHDE nội tiếp)} \end{array} \right.$$

$$\widehat{AEO} = \widehat{ODE} \text{ (}\triangle OED \text{ cân tại O)}$$

$$\Rightarrow \widehat{AHD} = \widehat{EHO}$$

Ta có:

$$\left\{ \begin{array}{l} \widehat{AHD} + \widehat{DHB} = 90^\circ \text{ (BC} \perp \text{OA tại H)} \\ \widehat{EHO} + \widehat{EHB} = 90^\circ \text{ (BC} \perp \text{OA tại H)} \end{array} \right.$$

$$\widehat{AHD} = \widehat{EHO} \text{ (cmt)}$$

$$\Rightarrow \widehat{EHB} = \widehat{BHD}$$

\Rightarrow HI là tia phân giác \widehat{EHD}

Xét $\triangle EHD$ có HI là đường phân giác

$$\Rightarrow \frac{ID}{IE} = \frac{HD}{HE}$$

Ta có $\left\{ \begin{array}{l} \text{Tia HI là tia phân giác } \widehat{EHD} \end{array} \right.$

$HI \perp HK$ ($BC \perp OA$ tại H)

\widehat{EHD} và \widehat{EHF} là 2 góc kề bù

$\Rightarrow HK$ là tia phân giác \widehat{EHF}

Xét $\triangle EHF$ có HK là đường phân giác

$$\Rightarrow \frac{KF}{KE} = \frac{HF}{HE}$$

Ta có:
$$\begin{cases} \frac{ID}{IE} = \frac{HD}{HE} \text{ (cmt)} \\ \frac{KF}{KE} = \frac{HF}{HE} \text{ (cmt)} \end{cases}$$

$$HD = HF \text{ (H trung điểm cạnh HF)}$$

$$\Rightarrow \frac{ID}{IE} = \frac{KF}{KE}$$

Xét $\triangle EFD$ có $\frac{ID}{IE} = \frac{KF}{KE}$ (cmt)

$\Rightarrow IK \parallel DF$ (ĐL đảo Talet) (0,5đ)

HẾT